

BAV DAVASI'NDA BOZMA GEREKÇELERİ -4-

Kamuoyunda Bilim Araştırma Vakfı Davası olarak bilinen dava hakkında Yerel Mahkeme tarafından karar verilmiş bulunup, dosya şu an itibariyle temyiz incelemesi amacıyla Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin huzurunda yer almaktadır.

SAVUNMANIN ESASLI KANITLARININ GEREKÇELİ KARARDA TARTIŞILMAMASI BOZMA GEREKÇESİDİR

CMK.nun “hükmün gerekçesinde gösterilmesi gereken hususlar” başlıklı 230/1b. maddesi mahkumiyet kararlarında, **“Delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin belirtilmesi”**ni emretmektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de mahkemelerin kararlarında **savunmanın esaslı delillerini** göstermelerini istemekte ve mahkemenin bunlara neden itibar etmediğini açıklamasını şart koşmaktadır. Bu işlemin yerine getirilmemesini **adil yargı hakkının ihlali** olarak kabul etmektedir.

BAV Davası'na bakan Yerel Mahkeme, mahkumiyet hükmüne esas aldığı ancak yasalarımıza göre herhangi bir huku-ki geçerliliği olmayan emniyet tutanaklarını gerekçeli kararında gösterirken, savunma kanıtlarının hiçbirine gerekçeli kararda yer vermemiştir.

Oysaki, BAV Davası dosyasında sanıkların masumiyetini ispat eden **çok önemli savunma kanıtları** vardır. Yargı kararları, görgü tanıklarının beyanları, bilirkişi raporları, resmi belgeler ve sair kanıtlardan oluşan bu delillerin bir kısmı dosyaya Savunma tarafından konmuş, bir kısmı ise dosyaya bakan çeşitli heyetlerce toplanmıştır.

Yargıtay da, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin nelerden oluştuğunun gösterilmeden dosya hakkında hüküm verilmesini bozma gerekçesi olarak kabul etmiştir. Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin **2009/13696 E., 2009/15351 K. ve 05.10.2009** tarih sayılı içtihadı şu şekildedir:

CMK.nun 230/1-b maddesi gereğince, tüm kanıtlar tartışılıp değerlendirilmeden ve her bir suç için hükme esas alınan ve reddedilen katılanın nelerden ibaret olduğu belirtilmeden, yetersiz gerekçeyle karar verilmesi, ... **BOZMAYI GEREKTİRMİŞ...**

BAV Davası'nda, savunmanın esaslı delillerinin gerekçeli kararda belirtilmemesi Yargıtay ve AİHM içtihatlarına göre bir ihlal olduğu gibi, CMK.nun 230/1b. maddesine göre de bir **BOZMA SEBEBİDİR**.

KARARLARDAN ÖNCE İDDİA MAKAMININ GÖRÜŞÜNÜN ALINMAMASI BOZMA NEDENİDİR

CMK.nun 33. maddesi **“Duruşmada verilecek kararlar, Cumhuriyet savcısı, duruşmada hazır bulunan müdafii, vekil ve diğer ilgililer dinlendikten; duruşma dışındaki kararlar, Cumhuriyet savcısının yazılı veya sözlü görüşü alındıktan sonra verilir”** şeklindedir.

Bu **emredici** nitelikte bir hükümdür. Bu usul kuralına göre, ister duruşmada olsun, ister duruşma dışında olsun bir mahkemenin **bütün kararlarını** cumhuriyet savcısının **görüşünü aldıktan sonra** vermesi şarttır.

Ancak BAV Davası'na bakmakla görevli Yerel Mahkeme, duruşma harici kararların (birkaçı hariç) hiçbirinde cumhuriyet savcısının görüşünü **almamıştır**. Duruşma sırasında da savcıyı **dinlemeden** verdiği kararlar olmuştur. Ayrıca Yerel Mahkeme zaman zaman sanıkların ve müdafilerin de görüşünü almayı ihmal etmiştir.

Yargıtay Ceza Dairelerinin, cumhuriyet savcısının ve tarafların görüşlerini almadan karar verilmesinin **BOZMA SEBEBİ** olduğu konusunda birçok kararları bulunmaktadır. Örneğin, Yargıtay 1. Ceza Dairesi'nin **2007/6368 E., 2008/5586 K. ve 02.07.2008** tarih sayılı içtihadı şöyledir:

Karar verilen oturumda hazır olan katılan vekili ile Cumhuriyet Savcısı dinlenilmeden karar verilmek suretiyle CMK.nun 33. maddesine aykırı davranılması... hükmün **BOZULMASINA** ... karar verildi.

Cumhuriyet savcısının görüşünü almayı emreden CMK.nun 33. maddesinin tatbik edilmemesi **BOZMAYI** gerektirir. Bununla birlikte BAV Camiası Yargı'nın vereceği her türlü karara saygılıdır.

YEREL MAHKEMENİN SAVUNMA TARAFINDAN HAZIR EDİLEN UZMAN BİLİRKİŞİYİ DİNLEMİYİ REDDETMEŞİ BOZMA GEREKÇESİDİR

CMK.nun “Çağırılması reddedilen tanığın ve uzman kişinin doğrudan mahkemeye getirilmesi” başlıklı 178/1. maddesi **“Mahkeme başkanı veya hâkim, sanığın veya katılanın gösterdiği tanık veya uzman kişinin çağırılması hakkındaki dilekçeyi reddettiğinde, sanık veya katılan o kişileri mahkemeye getirebilir. Bu kişiler duruşmada dinlenir.”** şeklindedir.

Bu madde emredici nitelikte bir maddedir; metinde “dinlenebilir” değil “dinlenir” denmektedir. O zaman, bu madde yazılı şartların oluşması halinde duruşmada hazır edilen tanığı veya uzman kişiyi mahkemenin **mutlaka** dinlemesi gerekir. Yasalarımıza göre mahkemenin “dinlememek” gibi bir seçeneği yoktur.

Yerel Mahkeme bu madde hükümlerine göre mahkemeye getirilen uzman bilirkişiyi **dinlememiş**, böylece bu madde hükmünü **ihlal etmiştir**.

CMK 178. maddeyle düzenlenmiş olan **“tanık ve uzmanı doğrudan mahkemeye getirme hakkı”** Savunma Hakkı'nın önemli teminatlarından birini oluşturmaktadır. Savunma Hakkı'nın mahkeme kararıyla sınırlandırılması **BOZMA GEREKÇESİ** oluşturur.

Burada ifade edilen bozma gerekçeleri BAV Davası'nda yaşanan olaylardan sadece bir kısmıdır. Ancak elbette takdir Yüce Mahkemenindir ve BAV Camiası mensupları Sayın Mahkemenin verdiği her karara saygılıdır.

KAMUOYUNA SAYGIYLA DUYURULUR.

C. Sedat Altan – Bilim Araştırma Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı